

Saknar skattalættar

Jenis av Rana úr Miðflokkinum saknar skattalættar í figgarlógarpuppskotinum

JOHN JOHANNESSEN

– Tað eru fleiri metingarar í figgarlógarpuppskotinum, ið fella mær fyrri bróstið.

Hetta segði Jenis av Rani millum annað í framsøgu-røðu síni til fyrstu viðgerðina av figgarlógarpuppskotinum fyrri ár 2000. Jenis av Rana sipar í hesum sambandi serliga til tað brotið, ið viðgerð skattalættar.

Hann visti á brotið í uppskotinum til figgarlóg, har tað stendur: »at búskaparvøksturin hevur verið stórir í 1999, er orsøkin til, at eingir skattalættar eru framdir í 1999. Um skattalættar skulu nýtast sum búskaparpolitiskt amboð, so hevur tíðin ikki verið búgvin til hetta seinasta árið, við stórum virkseimi og búskaparvøkstri.

Hetta helt Jenis av Rana vera ógvuliga løgna grundgeving, og loyvdi hann sær tí at spyrja figgarmálaráðharran um hetta vil siga, at av tí at nøkur hava havt møguleika at forvinna meira seinasta árið, so verð-

ur hetta nýtt sum orsøk til ikki at veita øðrum ein skattalættar.

Jenis av sipaði í hesum føri til ein skattalættar, ið fyrst og fremst skal gagna óvinnum.

Kaldur hugsunarháttur

Framsøgumaður Miðflokksins staðfesti, at hetta merkir, at nøkur ella kanska fleir hava vunnið meira av peningi í ár, enn undanfarin ár, og tí skulu himi, ið ikki hava havt hendan møguleikan, ikki hava skattalættan, sum allir flokkar áðrenn valið kappaðust um at veita. Hetta helt Jenis av Rana vera kaldan hugsunarhátt frá figgarmálaráðharranum.

Jenis av Rana heitti tiskil á figgarmálaráðharranum, um ikki at lata einstaka borgarar og trivna og tørv hansara hvørva í koldum og fornemmum setningum, sum til dømis búskaparlig amboð og tíðin hevur ikki verið búgvin.

– Hjá tí einstaka kann spurningurin um skattalættar vera ein spurningur um at

yvirлива, hvørki meir ella minni, segði hann.

Óheftir serfrøðingar ella?

Jenis av Rana helt seg eisini hóma sama kulda, tá tíkið verður fram, at fleiri óheftir serfrøðingar hava givið ríkna figgarpolitikkinum positiv viðmæli.

Hann segði seg loyva sær at ivast í, hvussu óheftir hesir serfrøðingar hjá Bú-

skaparráðnum og Landsbankanum veruliga eru. Harnæst segði hann seg eisini ivast í, um hesin búskaparfrøðingar veruliga hava givið sitt vælsignisli til, at føroysku politikkararnir prioritera Tórsvøll, nýtt lögtingshús, lögtingsmannalónir, undirsjóvartunlar í rúgvuvís og so fram vegis fram um víðurskifti barnanna og teirra gomlu.

Jenis á Rana visti á, at tað

Løgtings-figgarlógin

Løgtingsfiggarlógarpuppskotið fyrri ár 2000 hevur nú verið til fyrstu viðgerðar. Andstöðan hevur ført seg harðliga fram móti afturhaldsinnaða figgarpolitikkinum hjá fullveldislandsstýrinum, og víðhvert hevur leikað

hart á, í komandi blóð-unum fara vit at hyggja eitt sindur at innihaldinum í framsøgurøðunum hjá ymisku flokkunum. Vit byrja í við Miðflokkinum og Javnaðarflokkinum.

er lögtingsins skomm, at raðfestingin í samfelagnum er so mikið skeiv, at fólk klára at verða fødd, eldast og doyggja, áðrenn tey so mikið sum sleppa fram at bíðirøðunum til eldrasabýli, ellisheim og líknandi. Hann visti á, at just hetta er ein vána varði fyrri Føroya Løgting, og um ætlanin við at byggja nýtt lögtingshús skal skapa ein varða, heldur hann, at tey, ið arbeiða við hesum varða, fyrst og fremst skulu arbeiða fyrri at taka teir vánaligu varðamar burtur. Og her meinti hann við, at fáa víðurskifti teirra eldru í rættlag.

Uppskot Jenisar til at betra um víðurskifti teirra

gomlu var at byggja eitt heim um árið í fimm ár.

Heilsuviðurskifti

Jenis av Rana tosaði eisini nógv um landsjúkrahúsið sum niðurslitið central-sjúkrahús, og visti hann á, at tað er ógvuliga átrókandi at fáa tað umvælt sum skjótast.

Tingmaður Miðflokksins røddi eisini um tørvin á fleiri skúlaáðeknum, og nam hann eisini við spurningin um fosturtøku. Harafturat visti hann á, at frøgari er at avtaka kontoina til menningarhjálp, enn einans at jætta 200.000 krónur á hesari konto.

Politiskt bringuprýði

Velheld Johannesen heldur 331 milliónir stóra avlopið í figgarlógarpuppskotinum fyrri ár 2000 vera politiskt bringuprýði hjá landstýrisfólkum, meðan pensjónistar fáa 26 milliónir at byta ímillum sín

JOHN JOHANNESSEN

– Skotið verður upp at geva fólkapensjónistunum 26 milliónir krónur afturat. Hetta gevur í miðal umleið 500 krónur til hvønn pensjónist um mánaðin. Hvat er hetta, sammett við tær 331 milliónir í avlopi á figgarlóginu, sum verða nýttar til bringuprýði hjá Annfinni Kalsberg, lögmanni, Karsten Hansen, figgarmálaráðharran og Helenu Dam á Neystabø, landstýrskvinnu í almannasø og heilsumálum. Her er bringuprýði fyrri umleið 110 milliónir í part til triggjar

persónar.

Hetta vóru nøkur av orðunum, javnaðartingmaðurin, Vilhelm Johannesen hevði at siga í framsøgu-røðu síni í tinginum undir fyrstu viðgerð av figgarlógarpuppskotinum fyrri ár 2000.

Vilhelm Johannesen heldur tað ikki vera rætt, at halda fram at fremja risastórar sparingar á figgarlóginu, tá yvirskotið er so stórt.

Knógva undir byrðum

Framsøgumaður Javnaðarflokksins visti á, at lág- og miðalinntøkurnar framvegis knógva undir tungum byrð-

um. Hjá hesum inntøkum er skattatrystið lutfallsliga høgt. Og meirvirðisgjaldið, gjaldið á brenniolju og onnur gjöld til landskassan gera saman við høga skattatrystinum, at tað er torført hjá hesum familjum at fáa endarnar at røkka saman.

Vilhelm Johannesen spurdi, hví just tær barnariku familjurnar og familjur við lág- og miðalinntøkum skulu hava torført við at fáa endarnar at røkka saman.

– Hvi skulu hesi gjalda nógv meira til tað almenna, enn tað, sum neyðugt er, fyrri at halda samfelagshjólunum gangandi? Segði Vil-

helm Johannesen og spurdi, um hetta bert var fyrri at landstýrismenninir kunnu prýða seg við einum risastórum avlopi á figgarlógini.

Á sama hátt kom Vilhelm Johannesen eisini inn á tey veiku og sjúku í samfelagnum, og helt fyrri, at hesa verða knúskað av risastórum sparingum á figgarlóginu. Hann visti á, hvussu stórir tørvur er á stovnsplássum, bæði hjá teimum eldru, hjá teimum brekaðu og hjá hjá børnum, og helt fyrri, at jättanin til rakstur av stovnum á hesum økjum verður hildin niðri á sama

Vilhelm Johannesen, tingmaður Javnaðarflokksins

hátt, sum tá herviliga kreppan var í hæddini og herjaði landið.

Hópuppsagnir hóast yvirflóð

Vilhelm Johannesen greiddi frá, at síðani figgarlógarpuppskotið varð lagt fram, hava vit so at siga hvønn dag hoyrt skelkandi tíðindi um hópuppsagnir á almennu stovnunum. Serstakliga í sjúkrahúsverkinum.

Hann visti á, at eitt sjúkrahús skal siga 40 fólk úr starvi og eitt annað skal siga 20 starvsfólkum upp.

Hetta helt Vilhelm Johannesen vera løgi fyrbrygdi í dag, tá peningurin floymir inn í landskassan og avlopið á landskassaroknskapinum setur eitt met fyrri og annað eftir.

Neyðtøka av skattaborgaranum

– Eg fati ikki, at Óli Breckmann, formaður Fólka-flokksins á tingi, skal finna seg í, at Karsten Hansen, figgarmálaráðharran, skal

sleppa at taka heilar 331 milliónir meira frá skattgjalddarunum inn í landskassan, enn tørvur veruliga er á, fyrri at landskassin skal svara hvørjum sitt.

– Við mínum besta vilja, dudi eg als ikki at fata, at Óli Breckmann skal gódtaka ein tilkan almennan inntøkupolitikk. Er hetta ikki ein neyðtøka av skattgjalddarans peningi, uttan at veruligur tørvur er á, at hesin peningur verður tikið inn í landskassan?, spurdi Vilhelm Johannesen millum annað.

Hann setti í hesum sambandi spurningin, um Føroyar eru við at gerast ein politistatur.

Ikki í smálutir

Vilhelm Johannesen nam við fleiri onnur víðurskifti í sambandi við figgarlógarpuppskotið, men vildi tí ikki fara í smálutir í hesum umfarinum. Tó lovaði hann, at hann sum figgarnevndarumboð skuldi víðgera allar smálutir í uppskotinum.

Panting fyrri skatt

Við hesum lógarbroytingum fær Toll- og Skattstova Føroya heimild til at panta fyrri skatt og at rokna avgjöld í sambandi við panting. Lógargrundarlagið skal nú broytast tá heimildirnar eru fluttar frá Gjaldstovuni til Toll- og Skattstovuna

ÓLAVUR Í BEITI

Í farnu viku legði figgarmálaráðharran, Karsten Hansen, fram uppskot viðvíkjandi at panta fyrri skatt sum er áliknaður eftir lögtingslóg um landsskatt og kommunuskatt.

Í viðmerkingunum til uppskotið, sigur figgarmálaráðharran, at í sambandi við skipan av Figgj-

armalástýrinum er innkreivjing og panting av skatti, avgjöldum o.ø. við gildi frá 1. mai 1998 flutt frá Føroya Gjaldstovu til Toll- og Skattstovu Føroya.

– Lógargrundarlagið varð ikki broytt í sambandi við yvirflytingina, og ber hetta við sær, at heimildin til m.a. panting fyrri skatt o.a. hevur verið

hjá Føroya Gjaldstovu. Fyrr í ár vórðu broytingar gjørdar í toll-, skatta- og avgjaldslógunum soleiðis, at tær heimildir, ið fyrr lógu hjá Føroya Gjaldstovu viðvíkjandi innkreivjing og panting, nú eru hjá Toll- og Skattstovu Føroya.

Og viðvíkjandi hesum broytingunum, verður sagt, at tær lógarbroyting-

ar, ið nú verða lagdar fyrri Løgtingið, eru m.a. broytingar í lögtingslóg um panting fyrri skatt og um avgjöld í sambandi við panting. Við hesum lógarbroytingum fær Toll- og Skattstova Føroya heimild til at panta fyrri skatt og at rokna avgjöld í sambandi við panting.